

[Bjørn Elmquist]

Jeg skal gå lidt hurtigere frem, for min gule lampe lyser, og sige, at for så vidt angår lån, gave, gæld, har jeg intet at føje til ministerens meget omfattende redegørelse.

Fattigdomslommerne – fuld tilsutning også dér.

For så vidt angår de private organisationer, skal der ikke være nogen tvivl om, at vi i mit parti mener, som jeg var inde på det lige i starten, at den folkelige opbakning står og falder med de private organisationers deltagelse. Sådan som ministeren redegør for det i redegørelsen, ser det helt fint ud. Vi vil heller ikke acceptere, at der sker en overbureauokratisering de steder, hvor det måtte ske, eller at der er private organisationer, der forventer nærmest pr. automatik at få en statsstøtte, men den folkelige opbakning til vores bistandspolitik, som kommer ind gennem de private organisationer, er af ganske afgørende betydning. Her tænker jeg ikke mindst på de kirkelige organisationer.

Menneskerettighederne ville jeg også have sagt noget om, men jeg kan se, at det når jeg ikke nu, så jeg må komme tilbage ved en senere lejlighed i løbet af dagen.

Riishøj (SF):

Udenrigsministerens redegørelse skal for os bedømmes efter følgende overordnede kriterium: er den regnet som udgangspunkt for en fremtidsrettet udlandspolitik, som sætter virkningen for de fattigste befolkningsgrupper i de fattigste ulande i højsædet, og gør den alvor af løfterne om at give kvindeaspekterne og miljøaspekterne højere prioritet end indtil nu? Vi har den opfattelse, at der er en positiv vekselvirkning mellem en opprioritering af miljøaspekterne og kvindeaspekterne.

Det skal indledningsvis siges, at der er formuleringer i udenrigsministerens redegørelse, som jeg tror et enigt Folketing kan tilslutte sig. Det gælder princippet om, at gennemførelsen af bistanden skal ske i form af en dialog mellem de såkaldte giverlande og modtagerlandet, og det gælder formuleringen om, at krænkelse af menneskerettigheder i modtagerlandene naturligvis ikke skal forties.

Vi kan fuldt ud tilslutte os, at der arbejdes for bl.a. på nordisk plan at udarbejde årlige oversigter over menneskerettighedssituationen i vore modtagerlande.

Vi er også enige med udenrigsministerens udtalelser på udlandsrådsmødet om, at lande i materiel nød, med voksende økologiske problemer, med store regionale problemer og måske endda udsat for ydre aggression har svært ved at realisere menneskerettighederne i vores forstand.

Vi kan også tilslutte os, at der nu udarbejdes en handlingsplan for tilgødeseelse af miljøet i vores udlandsbistand, men jeg opfordrer stærkt til, at det i forbindelse med denne plan i det mindste diskuteres, hvorvidt skabelse af en bæredygtig økonomisk vækst i udviklingslandene kan forenes med hensynet til høj traditionel økonomisk vækst i den rige verden. Jeg synes ikke, udenrigsministeren problematiserer den debat i sin redegørelse, men råt tager den til indtægt for, at økonomisk vækst i de rige lande uden videre kan køre, som den har gjort hidtil.

SF lægger vægt på, at der nu tages hul på diskussionen om foreneligheden af erhvervsbindingen og kvalitet i udlandsbistanden. Når vi sætter miljøaspektet højere, langt højere, er det nødvendigt at se, om de erhvervsleverancer, som gives med statsmidler, har den kvalitet, som er nødvendig.

Der har været talt og skrevet meget om erhvervsleverancerne, også om skandaleprojekter – Vietnam er blevet nævnt. Her er det altså politiske grunde, der har gjort, at vi har standset vedligeholdelsen af projekterne. Men det er nødvendigt nu at gøre status og gennemføre en uvildig undersøgelse af kvaliteten af erhvervsleverancerne, ikke mindst af vore statslån, set i sammenhæng med fattigdomsmålsætningen og ønsket om at opprioritere miljøhensynene.

Jeg skal i den forbindelse henvise^u til et positivt fortilfælde: Nyboe Andersen-udvalgets kulegravning af Industrialiseringsfonden. Uanset hvad man kan mene om konklusionerne, satte den gang i en god debat, og den har mig bekendt ført til, at fonden mere overvejer procedurerne omkring tildelingen af lån.

For at bruge udenrigsministerens egne formuleringer mener jeg, det vil være useriøst, dersom vi ikke engang kan få denne kulegravning af erhvervsbindingers betydning for effektiviteten i udlandsbistanden.

Det er også problematisk, at udenrigsministeren lægger op til en formindskelse af det danske bidrag til FN-systemet. EF-bistanden